

Š R Á M K O V Y S O B O T K Y

Ú n o r 1 9 6 5

Roč.II.- čís.2

Zamyšlení nad kartotékou odběratelů . . .

Když jsme začínali s vydáváním našeho Zpravodaje, ani jsme si nepomysleli, že budeme potřebovat nějakou kartotéku odběratelů. Prostě jsme jich tolik nečekali. Pak však docházelo stále více přihlášek a pouhý seznam nestačil. Proto jsme si zřídili kartotéku a ta má nyní již 375 lístečků s adresami odběratelů ze Sobotky i rodáků přátel našeho města a okolí. A z ní se můžeme dovědět zajímavé věci. Např. že třetím odběratelem Zpravodaje je pan Josef Janků ze Sobotky, že nejdále zatím posíláme Zpravodaj panu Jaroslavu Najmanovi do Krpelan u Vrútek na Slovensku. Deset odběratelů žije na Moravě a početné skupinky Sobotáků žijí v Praze, Jičíně, Turnově, Liberci, Mladé Boleslavi, Hradci Králové, Hořicích v Podkrk. atd.

Z kartotéky můžeme sledovat i krajová příjmení ze Sobotecka. Bezpečně vedou Macounové / 9 odběratelů toho jména/, dále následují Šolcové, Zemličkové, Ortové, Hortlíkové, Havlíkové, Volfové aj.

Dále Vám můžeme prozradit, že i finanční prostředky se dobře scházejí, dobrovolné příspěvky na vydávání Zpravodaje v tomto roce poslala už velká většina odběratelů. A tak díky Vašemu pochopení / jmenovitě musíme uvést J.Hofrichtra ze Cvikova, Dr.Zd.Doubka ze Slaného, V.Hortlíka ze Třebenic a J.Orta z Frýdlantu, kteří přispěli největšími částkami/ budeme moci vydat k některému číslu fotografickou přílohu. Toto zpestření Zpravodaje jistě každý jen uvítá.

Závěrem znovu vyzýváme všechny čtenáře, aby nám hodně psali, zasílali články, drobné zprávy i kritické připomínky pro zlepšení obsahu i úrgvně Zpravodaje, aby upozorňovali na články a zprávy o Sobotecku a Sobotácích nebo od nich psané v novinách i časopisech a aby získávali další odběratele mezi svými přáteli a známými. Redakce Zpravodaje ŠS

20

Výročí našeho osvobození

KOMISAR IVAN UČITELEM

S přihlédnutím k tomu, že v nejbližší době vyjde o domácím odboji proti okupantům za II. světové války na Sobotecku publikace z pera vlastivědného pracovníka Antonína Knížka a ta jistě zachytí vše podstatné, co se tu zvláště v závěrečném údobí války dalo, omezíme se na některé drobné epizody, které se k tomuto dramatickému údobí váží.

Od ledna 1945 nastala práce se zajatci. Bylo je třeba přestrojovat a zabezpečit jim pevné hmotné základny. Později došlo i k přípravám rázu vojenského. Nutno tu přiznat, že naše dosavadní znalosti v jazyce ruském byly velmi skromné. Tuto naši slabou stránku se rozhodl řešit nově přibylý obyvatel Žofkovy chalupy v Meziluží, Ivan.

Za jedné porady bylo rozhodnuto, že všichni domácí účastníci odboje se budou učit rusky. Navíc nám tehdy Ivan vysvětloval, že i doma učí /přednáší/ a z toho jsme usoudili, že je učitelem.

Dosažené výsledky Ivanovy práce po stránce jazykové byly nestejně. K dokreslení skutečnosti postačí tu jeden z komentářů posluchače Černého z Babylonu: "Rusa na první pohled poznám. Co potřebuje, to vidím a víc s ním nemusím mluvit. Rozumíme si víc než dobře." My i po létech Černému svědčíme, že v dorozumívání se zajatci se za pomoci své ženy vyznal na výbornou.

Ivanovi učitelské označení již zůstalo. Stará paní Žofková, když k nim spojky docházely do domu, běžně odpovídala: "Dnes náš pan učitel není doma. Nevím, kam šel..." Ano, bylo tomu tak. Ivan neměl chvíle oddechu, vždyť jeho pracoviště zabíralo základny od Krčkovic přes Záhorско, Blata, okraj Prachovských skal, přes Střelečskou hůru, Babylon, plhovské lesy na Kostečíně za Leštinou, dále na Skuřinu, Křížánek a přes vyšopolské lesy k Podobskově samotě na Ždárku a dále Pláčkem opět na Kouty a do Dobšic. Ke konci války se toto Ivanovo pracoviště ještě podstatně rozšířilo za hranice označeného území.

Zprvu byl na všechny základny doveden účastníky domácího odboje; později je samostatně obcházel sám a připravoval partyzány k nástupu. Pouze do Jičína nebo na Boleslavsko byl veden naší spojkou.

Několik večerů jsme ztrávili s Ivanem a tehdy v zápalu mluvil o společenském zřízení SSSR, o kolchozech a sovchozech, o ruských lidech, o prostých a upřímných jejich duších a o krásném vztahu člověka k člověku.

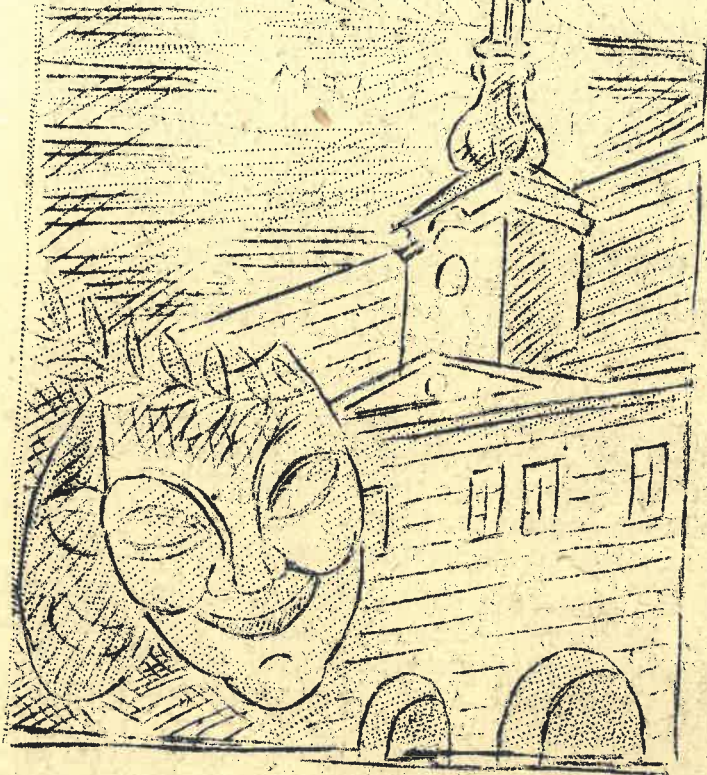
Ve skutečnosti jsme teprve nedávno zvěděli, že Ivan Karlovič Nělipovič učitelem nebyl. Pro demokratické sblížení slovanských národů však žil, v ně věřil, slovem i skutkem za ně bojoval a za ně také padl.

J.M.

U p o z o r n ě n í : 15. dubna končí termín k zaslání příspěvků do III. ročníku literární soutěže Šrámkovy Sobotky. Podmínky jsme otiskli v říjnovém čísle. Kdo by potřeboval další informace, napište na adresu redakce!

M. Vlach: Obnova ochotnického divadla v Sobotce v roce 1857 /pokrač./

Z troskek soudobé korespondence se dovídáme, že to však byl trojlístek jičínských kvintánů ze Sobotky, který se postaral o obnovu ochotnické činnosti ve svém rodišti. Nejstarší z nich byl devatenáctiletý Václav Šolc, kterého dal otec opožděně na studie, studující s vyznamenáním, druhým byl repetent kvinty František Dvorský a nejmladším Jindřich Šolc, tehdejší primus třídy. Jeřábek o velikonocích přispěl toliko veršovaným prologem, přislíbil však svou spoluúčast pro budoucnost.

Klicperova veselohra Žižkův meč z jeho počátečního spisovatelského období nepatří mezi autorova dramata nejzdařilejší, třebaže ve své době patřila k jeho hrám nejhranějším. Dramatickou osou hry je vlastenecký šlechtic, který nemá rád Němce,

protože mu kdysi jeho myslivec, německé národnosti, zničil pamětihodnou "Žižkovu rukavici", a který svou nacionální nechuť přenáší i na Němce. Když je pak oklamán stejně podvrženým "Žižkovým mečem", přivolí k snatku.

Takový byl začátek divadelní obnovy u nás v té době. O tom, co toho roku bylo dál, můžeme se poučit jen díky přísnosti tehdejších státních úřadů. Zde se musilo žádat o povolení představení, bylo třeba připojit seznam ochotnických herců a posléze i peněžní vyúčtování divadelní činnosti. Zkoumalo se hlavně, byla-li splněna podmínka odvodu části výtěžku ve prospěch dobročinných zařízení, protože každé povolení toho druhu bylo touto podmínkou vázáno. Povolovacím úřadem bylo pražské místodržitelství, žádalo se písemně a služební cestou.

Když v roce 1857 přišli naši studenti na prázdniny, požádali o povolení k provedení těchto šesti divadelních představení o nedělích dnem 15. srpna počínajíc a 20. září končíc: Doktora Fausta domácíx če- pička - Vězení - Pan strejček - Duch času - Obžínky - Petr a Pavel. Mezi nimi není žádná hra česká. Řekněme hned, že hrací plán dodržen nebyl: některé hry byly inscenovány v jiné dny než jak v žádosti uvedeno, některá nehrána vůbec /Petr a Pavel/, zato provedeny některé hry jiné, pro které se musilo povolení vyžádat dodatečně, neodvážili-li se naši divadelníci hrát bez úředního povolení.

Ze seznamu ochotníků, který byl úřadům předložen, zjišťujeme, že tehdejší ansámbl sobotecký tvořilo deset mladých mužů a pět dívek. Byli to čtyři vysokoškoláci /kandidáti filosofie Fr. V. Jeřábek, malechovický Jan Novák, nepřívěcký Václav Svoboda a právník, vesecký Josef Ježek, bratranec Václava Šolce/, pět středoškoláků /Dvorský, Václav a Jindřich Šolcové a vyšeřští Josef Masopust a Václav Šorejs/, konečně jediný nestudent, měštanský syn /Bürgersohn/ Josef Štelovský. Dále pět děvčat, vesměs označených za měštanské dcery: Kateřina Šolcová, Anna Dvorská, Rosa Tejnílová, Aloisie Šolcová a Terezie Štelovská. Překvapuje značný počet herců přespolních a naprostá převaha studentů; v tom směru šlo o pokračování tradice doby pobřežnové.

/pokrač./

/Podle vyprávění Josefa Šulce/

Sobotka nebývala poslední ve sportovním soutěžení. Téměř před šedesáti lety - r.1906 - byly uspořádány o soboteckém posvícení první motocyklové závody, kde byl hlavním pořadatelem Ing.Ladislav Novák, sám výkonný motocyklista, pak sobotecký obchodník Miloslav Bureš a na neposledním místě svérázný sobotecký kaplan Jan Chroný.

Na tento první motocyklový závod vzpomenu prof.Václav Hejn v posledním ročníku Soboteckého věstníku před jeho zastavením /č.5/1942/.

Nebyl to jediný motocyklový závod v Sobotce. O rychlostní závod na 15 km se startem v Popovicích za Jičínem a cílem na soboteckém náměstí byl nemenší zájem.

Závod se konal o posvícení před začátkem tradičního studentského divadelního představení. Start byl o 7.hodině večerní, příjezd byl naplánován před 8.hodinou, aby závodníci ještě stihli začátek divadla.

Před 6.hodinou večerní vyrazila za ohlušujícího rachotu tehdy ještě nedokonalých strojů skupina pěti motocyklistů směrem na Jičín. Po půl osmé se očekával příjezd prvních motocyklů do cíle. Na náměstí čekalo plno lidí, hlavně z řad mládeže, která už tehdy sympatizovala s novým sportem. Několik minut po půl osmé se za hromových výbuchů motoru vrátil do náměstí první závodník, za chvíli se přihnal na svém stroji Miloslav Bureš, následoval další závodník a když hodiny na kostelní věži ukazovaly za deset minut osm, přijel předposlední závodník Ing. Novák. Dal odtlačit svůj stroj a oznamoval přítomným, že jako hlavní pořadatel odstartoval ve stanovených intervalech všechny závodníky a sám vyjel poslední z Popovic. Před výjezdem z Jičína předjel kaplana Chroného, takže tu každou chvíli musí už být.

Ing. Novák pospíchal do divadla, proto požádal městského policejního revizora, aby provedl zaregistrování posledního závodníka. Většina čekajících milovníků sportu odešla do divadla, jen mládež trpělivě čekala na příjezd pátera Chroného. Odbila osmá hodina, ten však dosud nikde, nebyl tu ani v deset hodin!

Když skončilo představení, lidé se rozcházelí domů a na náměstí zůstal jen policejní revizor s několika vytrvalci. Když se Ing. Novák a Miloslav Bureš dozvěděli, že Chroný dosud nedojel, odešli si pro motocykly, že mu vyjedou naproti.

Najednou se ozval do nočního ticha zvuk výstražné trubky od lékárny, ale žádný rachot stroje. A v tu chvíli samospádem od Stankovy Lhoty tiše vjel do náměstí pohřešovaný závodník.

Policejní revizor se podíval na svítící hodiny v průčelí radnice a když motocykl zastavil, prohlásil: "Velebný pane, je deset hodin čtyřicet šest minut, zapisuji příjezd." A dodal: "Prosím vás, kde jste tak dlouho byl?"

Utrmácený kaplan na to:

"Nejdříve napít, mléko! Uf, to jsem si užil! Sotva mne předjel I.g. Novák, proskl mi u Holína hnací řemen. Mordoval jsem se se správkou, ale marně. Odtlačil jsem stroj do Ohavče. Tam mi pomáhali jak mohli, ale stroj zůstal nepojízdný. Co mi zbývalo? Po rovině jsem stroj tlačil, s kopců jsem sjížděl bez motoru a do kopců jsem se dřel. Oddychl jsem si, až když jsem sjížděl od Stankovy Lhoty."

Za chvíli již kráčel přes náměstí v černých šatech přímo k Besedě, kde ho hudba uvítala tušem. Když se pak utišilo volání slávy, vypravoval kaplan za ohromného veselí podrobně o svém sportovním úspěchu...

J.Š.

Lednové plenární zasedání MNV v Sobotce

se zabývalo otázkami finančními a zemědělskými. Kromě toho podala voličům zprávu o činnosti Okresního soudu prom.práv. Renata Havlíková. Zasedání se konalo 28. ledna 1965 v sále Státní spořitelny.

Z přednesené zprávy o hospodaření v r. 1964 bylo vidět, že organizace a složky spadající do rozpočtu MNV se vyrovnávají s požadavkem šetrnosti a úspor a přesto plní své úkoly. Vytvořily si dobrý základ pro rok 1965 a předpoklady pro splnění rozpočtu, schváleného poslanci.

V další části své zprávy seznámil předseda finanční komise MNV Stanislav Mrskoš přítomné s ročním komplexním rozбором za rok 1964. Sobotka se v tomto roce rozšířila o sloučené obce. Tato akce nespočívala jen v tom, že byl zvolen jediný národní výbor. Bylo nutno sjednotit rozpočty, inventáře majetku a zařízení, úkoly v akci Z, spisovny, organizační úkoly atd. Všechny tyto značné úkoly byly úspěšně zvládnuty pomocí poslanců a aktivistů MNV i občanských výborů. Celá akce vyžadovala i značného vypětí sil administrativního aparátu MNV.

V komplexním rozboru bylo možno konstatovat, že úkoly jsou splněny. Je provedena inventarizace, jednotně evidovány daně, skloubeny rozpočty, sjednocena evidence hospodářských zvířat, spojeny spisovny, vytvořeny podklady pro jednotné řízení výstavby, přidělování bytů, doplňkové péče o důchodce atd. Toto vše bylo uděláno bez velké pomoci techniky, neboť MNV nemá např. ani moderní sčítací stroj.

Na úseku místního hospodářství se komplexní rozbor zabýval drobnými službami a prací Komunálního podniku. Na nich závisí spokojenost občanů, zejména zaměstnaných žen. I zde bylo mnoho vykonáno, pro nejbližší období je nutno dobudovat zahradnictví, řádně umístit autodílnu a vybavit kancelář CIS.

Na úseku Domovní správy je potřeba, aby co největší počet jejich domů byl převzat nájemníky do socialistické péče.

Závěrem se komplexní rozbor zabýval zásobováním města, které se značně zlepšilo. Problémem zůstávají pohostinství Jednoty, jejich vybavení a otevírací doba /ale i zde se situace zlepšuje, nyní se adaptuje hotel Pošta/.

O zemědělství přineseme zprávu příště, neboť v únoru proběhne výroční schůze ZD Nástup.

M-c

Spaní. Myslným dívkám, které s námi o prázdninách v představeních divadelních se zúčastnily, totiž P.T. slečnám Al. Dvorské, Anně Horákové, Marii Kubíčkové a Kátince Svobodové posíláme přátelský pozdrav, oněm slečnám ale, které nás v též věci atsi z jakýchkoli příčin košíčky podělily, nepřátelskou šnupku.

Sobotičtí studenti nyní v Praze meškající.

Z Boleslavu 24.3.1864 vypsál Jar. Novák

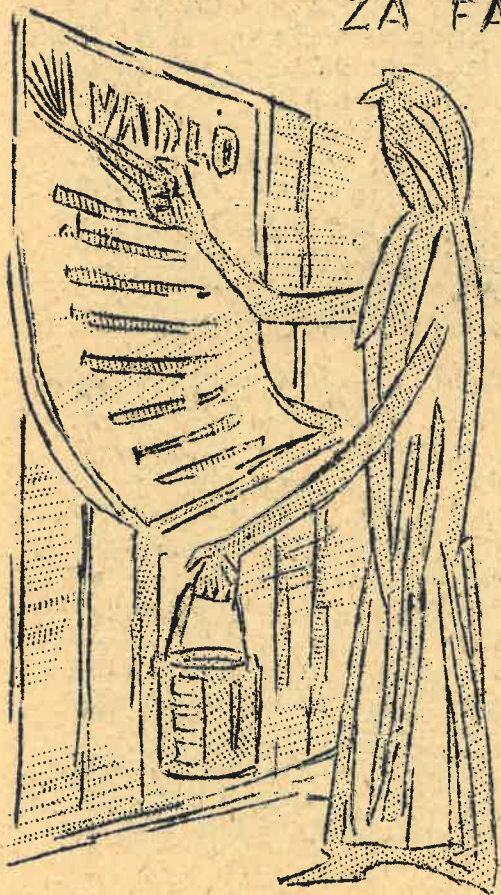
OKRESNÍ STMP V SOBOTCE

Dne 6. března bude v Sobotce v sále Státní spořitelny okresní soutěž v uměleckém přednesu, na níž se sejdou jednotlivci i soubory z mnoha obcí jičínského okresu.

Soutěž jednotlivců bude od 9 do 12 hodin, soutěž souborů od 14 do 18 hodin. Vítězné soubory i jednotlivci se představí v 19.30 v sále spořitelny na slavnostním večeru k MDŽ.

Pořadatelé věří, že soutěž neprojde bez povšimnutí školy i jiných zájemců a že zejména večerní přehlídka ušlechtilého snažení mladých bude krásnou a srdečnou oslavou Mezinárodního dne žen, jak už to je v Sobotce tradicí. Na večeru vystoupí také Recitační studio Šrámkova domu.
M.H.

ZA FANYNKOU ELEBRANTOVOU

S Františkou Elebrantovou odešla jedna z výrazných postav staré Sobotky. My, kdo jsme ji znali víc než půl století, dosud vidíme Fanyňku - tak se jí obecně říkalo - jak svými drobnými krůčky pospíchá po náměstí, dodnes slyšíme zvláštní intonaci jejího hlasu, v němž jako by se odrážela její příslovečná ochota, laskavost, vlídnost. V mnoha domácnostech byla oddanou a nenáročnou pomocnicí, mnoha starým opuštěným lidem došloužila v posledních hodinách. Fanyňka však byla především činnou účastnicí společenského ruchu v Sobotce. Všem korporacím a spolkům sloužila jako spolehlivá doručovatelka oběžníků, pozvánek a roznašečka plakátů i propagátorka kulturních podniků. Ale její nejvlastnější zájem patřil divadlu.

Zájem o divadlo byl příznačný pro celou Elebrantovu rodinu: již starý pan Elebrant, stará paní i jejich dcery Bětuška a Fanyňka byli nepostradatelnými rádci a pomocníky několika generací soboteckých divadelních ochotníků. Bez nich a hlavně bez Fanyňky se neobešlo žádné představení.

Věděla, kde v Sobotce mají panský nebo selský nábytek, kde mají národní kroj, vojenskou uniformu, jezdecké boty nebo rokokový obrázek, to vše vedla Fanyňka v evidenci a podle potřeby dovedla pro divadlo opatřit. Úspěch představení pokládala i za úspěch svůj. Zkrátka Fanyňka pro divadlo a divadlem žila. Když potom divadelní činnost ochabla, stýskalo se jí po zvláštní atmosféře divadla a utěšovala se jen vzpomínkami, zvláště na slavnou dobu Šrámkova působení. Vzpomínky ji nepouštěly ani v létech, kdy těžké nemoci ji držely v zajetí čtyř stěn. Škoda že nebyly zachyceny.

Když Fanyňka Elebrantová 2. února opouštěla nadobro jeviště života v milované Sobotce, mnoho účastníků pohřbu na ni vzpomínalo s úctou a vděčností.

KULTURNÍ KALENDÁŘ

16. února tohoto roku uplynulo již 10 let od smrti ředitele měšťanské školy v Sobotce Josefa Boudyše. Pocházel z Pouště u Městce Králové a od svých 29 let působil na školách v našem městě. Bylo by toho mnoho, kdybychom měli vypsát jeho zásluhy o náš kraj: působení v samosprávných, školských a osvětových orgánech, vedení městské knihovny, činnost v Okresní péči o mládež, v Klubu turistů, Družstvu pro postavení koupaliště, učitelské Budči, založení obce Baráčníků, práce přednáškové a publicistické, činnost na Živnostenské škole atd.

Žil v přátelských stycích s národním umělcem Václavem Špálou, který na jeho žádost provedl návrh praporu soboteckých Baráčníků. Život řed. Josefa Boudyše v Sobotce - to bylo 55 let práce pro blaho kraje.

P. Damián Šimůnek patří k těm, na které by se nemělo zapomínat, neboť pro národní probuzení Sobotecka vykonal mnoho. Narodil se 19. února 1810 v horské vsi Haraticích u Držkova č. 51, měl ještě 8 sourozenců. Přesto tento syn rolníka vystudoval jičínské gymnasium a litoměřický seminář. Již před vysvěcením na kněze posílal první splátky na Českou matici a zbytek doplatil na svém prvním působišti v Dol. Bousově 1833.

Brzy nato přišel Damián Šimůnek do Sobotky, kde zůstal kaplanem více než 30 let. Proč tak dlouho? Jeho nadřazení ho neměli v lásce pro šíření vlasteneckých myšlenek. Zato na něho s povděkem vzpomínali jeho žáci. Ir. Hynek Pelc napsal r. 1906 do sborníčku ke III. sjezdu soboteckých rodáků: "...povídal nám často o věcech, o nichž nebylo v čtení naší knižničky. I za dějin českých vypravoval nám nadšeně poutavé příběhy, jež jsme my hoši jen hltali..." Stejně vzpomíná V. J. Černý, J. L. Turnovský atd.

Šimůnkovo působení se však zdaleka neomezovalo jen na školu a mládež. Byl i výborný botanik, hvězdář a matematik. Např. byl rádcem hodináři Janu Prokešovi, který sestavil model pražského orloje a dal tak jeden z podnětů k jeho opravě. V roce 1848 působil v národní gardě a pod jeho předsednictvím se utvořila i Divadelní jednota r. 1849.

24. září 1850 byl P. Damián Šimůnek jmenován čestným občanem města Sobotky. V konceptu tohoto jmenování čteme odůvodnění: "...uváživše zásluhy, jež v hojné míře sobě dobyl probuzováním české národnosti a šířením osvěty pravé, vyučováním ve škole jak náboženství tak přírodním vědám, založením a propůjčováním leskavým své vlastní sbírky nerostů, bylin a hmyzu, půjčováním nezištným své hojné české knihovny ke čtení atd". Později se stal i čestným členem Občanské besedy.

R. 1864 odešel ze Sobotky na chudou faru v jihočeském Choustníku. I odtud však udržoval styky se svými přáteli ze Sobotecka a tam se také vrátil na penzi. Zemřel 9. srpna 1895 v Dolním Bousově a tam je také pohřben.

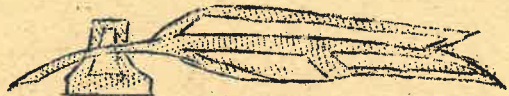
Ine 23. února 1965 se dožil osmdesátky sobotecký rodák František Šolc, profesor v. v. v Turnově. Jubilatovi ze srdce gratulujeme a děkujeme mu za jeho věrnou lásku k rodišti, do něhož se stále a rád vrací.

Za svého mládí se v Sobotce živě účastnil studentských pokrokových snah po boku svého přítele malíře Václava Špály, o němž napsal po letech hezký článek do senilské Besedy.

Prof. František Šolc pracoval i v Sokole, patřil mezi horlivé členy Klubu českých turistů atd. Turistice zůstal věren po celý život. Tedy ještě mnoho pěších túr z Turnova do Sobotky.

L i t e r á r n í   z e   S o b o t e c k a

- Berlínský časopis Der Morgen otiskl 19.XII.1964 překlad Šrámkovy básně Vřes.
- V. Entomologische Abhandlungen staatliches Museum für Tierkunde in Dresden č.3/1964 publikuje na str.33-52 Dr.Karel Samšínák studii "Termitophile Milben aus der VR China". Vyšel též separát.
- Mladá fronta 8.I.1965 pod značkou sch a Rudé právo 31.I.z pera Vl. Forsta vysvětlují, proč si Marie Majerová vypůjčila pro hrdinky své poslední knížky "Tívky tepané ze stříbra" jména dívek ze Šrámkovy básně Ada, Minka, Marta.
- O Šrámkově vlivu se zmiňuje M.Blahynka při rozboru poslední sbírky Jiřího Šotoly "Co a jak" v Kulturní tvorbě 4/1965.
- Literární noviny č.3/1965 oznamují v poznámce Iniciativa, že kaselské nakladatelství Bärenreiter-Verlag připravuje mezi jinými dramaty také překlad Šrámkova Měsíce nad řekou a jevištní úpravu Ráisovy povídky Skleník.
- 9.část Školy recitátorů v Mladé frontě 10.I. má název Výška hlasu. L.Dvořský zde ukazuje na příkladu Šrámkova Splavu v pojetí V.Vosky a Jar.Spala různou kadenci při přednesu.
- Vlasta č.4/65 se zmiňuje o stycích Fr.Šrámka s L.Landovou-Štychovou.
- Pražský list Svoboda přináší 4.I.zprávu, že Šrámkovy verše zněly v Berouně v pořadu Kavárny mladých "Dějiny lásky". 6.I.píše tentýž list o inscenaci "Léta" v Bystřici u Běnešova.
- Mladá fronta 5.I.informuje své čtenáře, že náš rodák Dr.V.Šolc se opět chystá mezi bolivijské Indiány. Zprávu přinesl i Čsl.rozhlas, další denní tisk a Rudé právo 23.I.ji doplnilo fotografií.
- Jaroslav Šimůnek uveřejnil v Rudém právu 3.I.recenzi výboru z díla S.Jesenina v Klubu přátel poesie, v Mladé frontě 6.I.recenzi Holanovy Noci s Hamletem a v témž listě 21.I.se rozepsal o Steinbeckových Toulkách s Charleym.
- Rudé právo oznámilo na Nový rok, že ve Střelči se letos budou vyrábět jenné písky, které se dosud naší republiky dovážely.
- O rekordních výnosech cukrovky a brambor v JZD Nástup píše Pochoďen 5.I.a Předvoj č.1 a 3/65.
- 2.číslo Předvoje píše o plánech divadelníků v Libošovicích a RSŠD v Sobotce a o úspěších soboteckých stólních tenistů. Rovněž informuje o plánu srazu mladých turistů 23.- 24.I.na Táboře pod vedením MUDr J.Filsaka. S výsledky tohoto srazu seznamuje čtenáře 4.číslo, které dále přináší závazek Poděbradských skláren v Sobotce, informací o čestném uznání KNV soboteckým požárníkům a rozsáhlý článek ing.R.Hoška "K novým zásadám přestavby venkovského osídlení".
- ZDS Ielny Bousov vydala v lednu 5.číslo Proudů, kde je i článek o historii školy a další část vyličení událostí na Bousovsku r.1945.
- 2.číslo Domousnického Zpravodaje z 25.I. přináší kromě zpráv ze současného života i počátek článku o historii obce.

I o   s o b o t e c k é   k n i h o v n y

Státní nakladatelství krásné literatury v Kyjevě vydalo za redakce H.Kočura a M.Rylského obsírnou antologii české poesie, v níž je zastoupen také Frána Šrámek. O antologii psaly Lit.noviny č.5/1965.

Početné ukázky Šrámkovy lyriky v překladu Josefa Mühlbergera najdeme rovněž v nové německé antologii, kterou pod názvem Lípa a nák vydalo nakladatelství Glock und Lutz v Norimberku. Zprávu přinesla Lidová demokracie 24.I.1965.

Kulturně politický kalendář 1965 /Orbis Praha 1964, 351 str./ je velmi zajímavá publikace pro všechny osvětové pracovníky. Obsahuje i hezkou stat o nár.umělci Václavu Špálovi z pera Lučka Nováka se znamenem literatury a se Špálovým autóportrétem. Drobnými zmínkami jsou vzpomenuť i letošní výročí Josefa Hakena, Josefa Truhláře a Fr.Ant. Gerstnera, byla však opomenuta n.j.výročí historika Josefa Pekaře, lit.historika Josefa Knapa a P.Antonína Marka.

Ročenka Lidé a ženě 1965 se také na několika místech zmiňuje o našem kraji. Je to v příspěvcích J.Rubína - Fr.Skřivánka: Chráněné krajinné oblasti v Československu a ve stati B.Balatky - J.Sládky: Vývoj povrchových tvarů v Čechách.

K.S.

Josef Smutný: Kulturní památky a přírodní zvláštnosti mladoboleslavského okresu /ONV a OPS Mladá Boleslav 1964, 23 str./. Je to bohužel příklad nešťastné popularizační publikace s mnoha nepřesnostmi a chybami. Autor v úvodu říká, že si "nedělá nárok na úplnost či vědeckost", takže praktický účinek brožury je minimální. Z našeho okolí se kromě odkazů na přírodní památky zmiňuje publikace pouze o kostelech v Ritonicích a ve Vlčín Poli. Vrcholem diletantství jsou závěrečné vysvětlivky /např.Tvrziště - místo, na kterém stávala tvrz/.

Josef V.Scheybal: Východní Čechy v kreskách Adolfa Kašpara /Východočeské nakladatelství Havl.Brod 1964, 87 str.textu, 36 reprodukcí/. Autor zasvěceně píše o vztahu Adolfa Kašpara k dílu Němcové, Jiráskova a Raisa a rozepisuje se i o ilustracích k Raisově povídce Skleník, ke kterým si Kašpar vybral náměty ze Sobotky. V přílohách je kresba Náměstí v Sobotce z r.1929. Chybí však podrobnější seznam literatury ke zpracovávanému tématu /např.autorův příspěvek ve sborníku Sobotka 1958/.

Východočeský kraj v číslech /SEVT Praha 1964, 375 str./. V této publikaci jsou zveřejněny výsledky sčítání lidu, domů a bytů k 1.III. 1961. Čtenáře bude zajímat, že Sobotka byla podle nových kritérií pro klasifikaci obcí zařazena mezi obce městského typu, i když v té době neměla 2000 obyvatel. Vyhovovala však ostatním požadavkům: úplná devítiletka v místě, zavedený vodovod a kanalizace, lékařská služba se dvěma lékaři, kino, lékárna, nejvíce 15 zemědělců na sto bydlících obyvatel atd. Číslo o počtu obyvatel v jednotlivých obcích Sobotce jsme zveřejnili posledně, dnes uvádíme počet trvale obydlených domů v r.1961, který vinou technické závady recensovaného výtisku nebyl uveden. Do tabulky v č.1/65 našeho Zpravodaje si tedy doplňte v předposledním sloupci shora dolů čísla: 17, 51, 40, 30, 41, 40, 76, 18, 107, 114, 42, 63, 50, Nepřívěc a Stěblovice společně/, 37, 35, 67, 43, 58, 50, 51, 33, 434, 28, 27, 35, 20, 55.

Josef Št.Kubín:Lidové povídky z Podkrkonoší I /SNKLU Praha 1964, 599 str./. Podrobnější referát o knize, zvláště o povídkách sebraných na Sobotce, přineseme v příštím čísle.

Čtenáři nám napsali.....

Nár.umělkyně Jarmila Glazarová, Turnov:
Nestačí mi říci, že se mi Zpravodaj "líbí". Je to víc. Je to jako podaná přátelská ruka. Vidím za řádky známé tváře a text mi říká povědomé hlasy. Mám ráda Sobotku a zajímá mě všechno, o čem se ve Zpravodaji dovidím, ať se to týká minulosti nebo dneška. Je to svěží, je v tom láska k domovu a tradici. Žije to dnes a míří do budoucna...